

Джанні (Джованні) Франческо Родарі (1920-1980)

Анкета письменника

1. Загальні відомості. Джанні Родарі - італійський поет і письменник, журналіст і педагог, громадський діяч, лауреат Премії імені Г.К. Андерсена, що вважається найвищою відзнакою в галузі дитячої літератури.

2. Місце народження. Письменник народився 23 жовтня 1920 р. в містечку Оменья.

3. Батьки. Батько його був пекарем. Мати з дитинства працювала на паперовій, потім на шовково-ткацькій фабриці, а пізніше була служницею в багатому домі

4. Після смерті батька. Батько помер, коли Родарі було лише десять років. Мати сама виховала Родарі та його двох братів - Чезаре і Маріо. Вони переїхали до рідного села матері у провінції Варезе. Працюючи служницею в багатому домі, жінка мусила терпіти принизливі докори, тим часом як платня була доволі скромною

5. Дитинство. Джованні з дитинства виявляв інтерес до художньої літератури, музики (вчився грати на скрипці) й філософії

6. Освіта. Після закінчення школи Джанні поступив до семінарії, провчився там три роки і отримав диплом учителя. У 1939 році Родарі поступив на навчання до Міланського університету.

7. Учитель. У сімнадцять років він став учителем.

Працюючи з молодшими школярами, письменник вигадував для них завдання й вправи, спрямовані на розвиток фантазії. Так, Родарі викликав до дошки учня й просив його написати будь-яке слово. Тим часом на зворотному боці дошки другий учень теж писав своє слово. Наприклад, один написав «шафа», а другий — «пес». Обидва слова показували класу і всі складали з них словосполучення: «пес у шафі», «шафа пса», «пес на шафі» тощо. Потім на основі цих образів діти вигадували всілякі історії. Захопившись веселою грою, вони навіть не помічали, що навчаються.

Часто учитель-фантазер пропонував школярам відповісти на несподівані запитання, як-от: «Що було б, якби до вас постукав крокодил і спитав, чи не можете ви йому позичити трохи розмарину?»; «Що сталося б, якби ваш ліфт провалився в глиб земної кулі або злетів на Місяць?». І знову у відповідь лунали сміх і чудернацькі історії. Чимало з тих творчих знахідок згодом увійшли до казок письменника.

8. Друга світова війна. Під час Другої світової війни через слабке здоров'я Родарі було звільнено від військової служби. Перебуваючи у скрутному фінансовому становищі, він поступив на роботу до одного з відділень фашистської партії і згодом був змушений вступити до цієї партії. Тяжко сприйнявши втрату двох своїх найкращих друзів і свого улюбленого брата Чезаре у нацистському концтаборі Джанні Родарі у 1944 році вийшов з фашистської партії і приєднався до італійської компартії, де почав брати участь в італійському русі опору.

9. Журналіст. Після війни Родарі працював журналістом. Йому запропонували створити дитячу сторінку відомої в країні газети «Уніта» («Єдність»). Письменник вів у газеті «Куточок для дітей» під псевдонімом Ліно Пікко. Першими його творами були *вірші-філастрокке* – лічилки, скоромовки, жартівливі пісні, нісенітниця, небилиці.

У 1950 році він був призначений редактором нового італійського щотижневого дитячого журналу «Піонер»

10. Перші твори. У 1951 р. Родарі опублікував свої перші твори: «Книжка веселих віршів» і «Пригоди Цибуліно».

11. Особисте життя. У 1953 р. одружився з Марією Терезією Феретті, яка 4 роки по тому народила йому дочку, Паолу.

12. Подорожі. Письменник багато подорожував Італією. Відвідуючи заводи й фабрики, спілкуючись із робітниками та селянами, він бачив справжнє життя країни, приховане за глянцевиими листівками з видами її легендарних пам'яток. Відтак дійсність, сповнена суспільних негараздів і несправедливості, увійшла в казки й вірші письменника, втілюючись у їхніх сюжетах.

12. Останні роки. На схилі літ Родарі написав книжку «Грамматика фантазії. Вступ до мистецтва вигадкування історій». Ця книжка, що підсумовує тридцятирічний творчий досвід письменника, призначена для дорослих, які прагнуть розвивати дитячу фантазію.

13. Смерть. Письменник помер у 1980 р. у Римі, під час операції.

14. Основні твори: казки «Цибуліно» (1951), «Джельсоміно в Країні Брехунів» (1959), «Планета новорічних ялинок», «Подорож Блакитної Стріли»; збірка казок «Казки по телефону»; збірки віршів: «Поїзди і міста» (1955), «Здрастуйте, діти!» (1957), «Всесвітній хоровод» (1962), «Поїзд віршів» (1962), «Малим і старим про Італію й Рим» (1956), «У небі і на землі» (1966), «Книжка помилок» (1964)

Вислови Дж.Родарі

✓ У передмові до книжки «Грамматика фантазії. Вступ до мистецтва вигадкування історій» Дж.Родарі висловив украй важливу для нього думку: *«Фантазія і наука — не суперники, не вороги, а співники, руки й ноги одного тіла, дочки й матері одного інтелекту. Мій ідеал — цілісна особистість. Я вважаю, що нашій добі, нашій планеті необхідні такі цілісні люди».*

✓ На врученні Міжнародної премії імені Г. К. Андерсена Дж. Родарі сказав: *«Художні твори — як давні, так і сучасні — виховують розум, розвивають уяву й дарують дітям ключі від таємниць світу»*

«Листівки з видами міст» (1960)

<p>Поштові листівки з видами міст Купує в Італії кожен турист.</p> <p align="center">Ось Рим, Колізей, Капітолій і Форум... Мілан із славним готичним собором. Ось Піза з своєю похилою вежею. Венеція краля з каналів мережею. Ось Генуя — гавань, палаци блискучі, Неаполь затока, Везувій димучий...</p> <p>Чудово! Прекрасно! Розкішні види! А глянь за картинки — чи так воно вийде? Чи справді в Венеції тільки й роботи Гондоли ганяють і співають без турботи? Чи справді безжурні неаполітанці Тільки те й знають, що гулі і танці?</p>	<p align="center">Не вірю я чужим речам, А вірю я своїм очам. Дозвольте, синьйори, самому розглянутися На всі ті міста — у природі, без глянцею.</p> <p align="center">Хай сам подивлюся, Хай сам я побачу. Кому як живеться, Хто скаче, хто плаче. Хай сам я узнаю, Хто як міркує, Хто діло робить. Хто байдикує. Хто на роботу йде не снідавши. Хто спать лягає не обідавши. Та ще й на камені на голому. Бо ніде прихилити голову...</p> <p align="center">Погляньте і ви за картинки, синьйори: Картинки веселі, життя — суворе.</p>
--	--

Аналіз вірша

1. Рід: лірика

2. Жанр: вірш

3. Тематика: громадянська

4. Збірка. Вірш входить до збірки «У небі й на землі»

5. Композиція. 6 *строф*. У кожній строфі різна кількість віршованих рядків.

Вірш умовно можна поділити на *дві частини*.

Перша частина	Друга частина
краса Італії, її історичні й архітектурні дива	реальне життя італійців

6. Італійські міста, відомі місця та історичні пам'ятки, які згадуються у вірші: Рим, Генуя, Венеція, Мілан, Неаполь; Капітолій, Колізей, Форум, Пізанська вежа; Неаполітанська затока, Везувій

Колізей (латин. Colosseum) — найбільший театр Стародавнього Риму, побудований у I ст. н. е. для розважальних видовищ, зокрема гладіаторських боїв.

Капітолій — один із семи пагорбів, на яких виник Стародавній Рим. На Капіталі розташовані Капітолійський храм, сенат, форум.

Форум — площа в центрі Стародавнього Риму, на якій збирався народ для обговорення важливих суспільних питань.

Везувій — діючий вулкан поблизу Неаполя.

Гондола — човен; один із символів італійського міста на воді — Венеції.

7. Ідея: уславлення краси й різноманітності світу, прагнення до його відкриття та пізнання. Висловлення співчуття простим трудівникам, чією працею створюється усе багатство. Наголошення на необхідності соціальної справедливості та вмінні підходити до оцінки життєвих явищ різнобічно.

8. Основна думка «Картинки веселі, життя — суворе»

9. Ліричний герой вірша Дж. Родарі: розуміє значення культурних пам'яток, талановитий, відображає позицію самого автора, освічений, справедливий, поважає працю трудівників, співчуває знедоленим

10. Листівка є символом різниці між тим, що ми бачимо, і дійсною картиною світу. На красивих поштових картках зображують визначні місця і щасливих людей. На цих картинках неможливо побачити реальний стан речей

11. Художні засоби

Епітети: «славетним готичним собором», «з похилою вежею», «палаці блискучі», «Везувій димучий», «Розкішні види» тощо.

Повтори: «Чи справді...».

Протиставлення: «Не вірю я чужим речам, А вірю я своїм очам», «Картинки веселі, життя — суворе».

Анафора: «Хай сам подивлюся, Хай сам я побачу, Хто скаче, хто плаче», «Хай сам я узнаю, Хто як міркує, Хто діло робить, Хто байдикує, Хто на роботу йде не снідавши, Хто спать лягає не обідавши».

Джерела

Вікіпедія. [Джанні Родарі](#)

Волощук Є.В. Світова література: підручник для 6 класу загальноосвітніх навчальних закладів. - Видавництво: К.: Генеза, 2014.

Ніколенко О. М., Конєва Т.М., Орлова О.В. Світова література: підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл./О. М. Ніколенко, Т. М. Конєва, О. В. Орлова та ін. — К. : Грамота. 2014.

Казкар з Італії <http://nbu4kids.wordpress.com/2010/11/01/%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%BA%D0%B0%D1%80-%D0%B7-%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%97/>

БУКТРЕЙЛЕР до вірша «Листівки з видами міст» Джанні Родарі

https://www.youtube.com/watch?v=a71_WrBv19g

Джанні Родарі «Листівки з видами міст» https://xn--6-8sb3ae5a.xn--1000-83dma3a1c7b6a8s.xn--j1amh/texts/chapter6/subchapter4_1.html